

Luk

Chapter 6

Amharic Interlinear

Reference: Amharic Selassie Bible

1 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων; καὶ
ሆነ -ደግሞ- -በ- ሰንበት ማለፍ እርሱን -በ-ምክንያት- ያልታጩደ -እና-
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G4521](#) [G1279](#) [G0846](#) [G1223](#) [G4702](#) [G2532](#)

ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦσθιον τοὺς στάχους, ψώχοντες ταῖς
ቀጠፈ -ያ- ደቀ-መዛሙርት -የ-እርሱ -እና- በላ -ያ- ስንደ ፈጠፈጠ -ለ-
[G5089](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2068](#) [G3588](#) [G4719](#) [G5597](#) [G3588](#)

ገደብ.
እጅ
[G5495](#)

በሰንበትም በእርሻ መካከል ያልፍ ነበር ደቀ መዛሙርቱም እሾት ይቀጥፉ በእጃቸውም እያሹ ይበሉ ነበር።

2 τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπαν, Τί ποιεῖτε ὁ οὐκ ἔξεστιν τοῖς
አንድ-ነገር -ደግሞ- -የ- ፈሪሳውያን አሉ ምን አደረገ የ- አይደለም ተፈቅዷል -ለ-
[G5100](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5330](#) [G3004](#) [G5101](#) [G4160](#) [G3739](#) [G3756](#) [G1832](#) [G3588](#)

ሰንበት?
ሰንበት
[G4521](#)

ከፈሪሳውያን ግን አንዳንዶቹ። በሰንበት ሊያደርግ ያልተፈቀደውን ስለ ምን ታደርጋለችሁ? አሉአቸው።

3 καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτούς, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο
-እና- መልሶ -ወደ- እርሱን አለ -ያ- እየሱስ -ወይም-አይደለም- ይህ
[G2532](#) [G0611](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3761](#) [G3778](#)

አንበጋው, ὁ ἔποίησεν Δαυὶδ, ὅπότε ἐπέπεισεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
አነበበ የ- አደረገ አደረገ ዳዊት -ሲ- ተራብ እርሱ -እና- -ያ- -ከ-ጋር- -የ-እርሱ
[G0314](#) [G3739](#) [G4160](#) [G1138](#) [G3753](#) [G3983](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3326](#) [G0846](#)

ኛንገር;
ነው
[G1510](#)

-

4 ὥς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς
-አንድ- ገባ -ወደ- -ያ- ቤት -የ- አምላክ -እና- -ያ- ዳቦ -የ-
[G5613](#) [G1525](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3624](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0740](#) [G3588](#)

ፈጠፈጠው ዳቦ, ἔφαγεν, καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὐκ οὐκ ἔξεστιν
ዳቦ ወሰደ በላ -እና- ሰጠ -ለ- -ከ-ጋር- -የ-እርሱ የ- አይደለም ተፈቅዷል
[G4286](#) [G2983](#) [G5315](#) [G2532](#) [G1325](#) [G3588](#) [G3326](#) [G0846](#) [G3739](#) [G3756](#) [G1832](#)

ፈጠፈጠው, εἰ μὴ μόνους τοὺς ἰερεῖς?
በላ -ሲ- አይ- ብቻ -ያ- ካህን
[G5315](#) [G1487](#) [G3361](#) [G3441](#) [G3588](#) [G2409](#)

እየሱስም ለእርሱ መልሶ። ዳዊት በተራብ ጊዜ እርሱ አብረውት ከነበሩ ጋር ያደረገውን፣ ወደ እግዚአብሔር ቤት እንደ ገባ ከካህናት ብቻ በቀር መብላቱ ያልተፈቀደውን የመሥዋዕትን እንጅራ ይዞ እንደ በላ፣ ከእርሱም ጋር ለነበሩት ደግሞ እንደ ሰጣቸው ይህን አላነበባችሁምን? አለ።

5 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Κύριός ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
 -እና- ἑል-ነበር ለእነርሱ ጌታ ነው -የ- ሰንበት -ያ- ልጅ -የ- ሰው
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2962](#) [G1510](#) [G3588](#) [G4521](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#)

የሰው ልጅ የሰንበት ጌታ ነው አላቸውም።

6 Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ, εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν
 ሆነ -ደግሞ- -በ- ሌላ ሰንበት ገባ እርሱን -ወደ- -ያ- ምክራብ
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G2087](#) [G4521](#) [G1525](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4864](#)
 καὶ διδάσκειν; καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ
 -እና- አስተማረ -እና- ἵበር ሰው ለዚያ -እና- -ያ- እጅ -የ-እርሱ -ያ- ቀኝ
[G2532](#) [G1321](#) [G2532](#) [G1510](#) [G0444](#) [G1563](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1188](#)
 ἦν ጃካራ.
 ነበር ደረቀ
[G1510](#) [G3584](#)

በሌላው ሰንበትም ወደ ምክራብ ገብቶ አስተማረ፤ በዚያም ቀኝ እጁ የሰለለች ሰው ነበረ፤

7 παρετηροῦντο δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν
 ተጠበቁ -ደግሞ- እርሱን -ያ- ጸሐፍት -እና- -ያ- ፈሪሳውያን -ቢ- -በ-
[G3906](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1122](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5330](#) [G1487](#) [G1722](#)
 τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα εὕρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ.
 -ለ- ሰንበት ፈወሰ -ዘንድ- አገኘ ከሰሰ -የ-እርሱ
[G3588](#) [G4521](#) [G2323](#) [G2443](#) [G2147](#) [G2723](#) [G0846](#)

ጻፏችና ፈሪሳውያንም መክሰሻ ሊያገኙበት በሰንበት ይፈውስ እንደ ሆነ ይጠባበቁት ነበር።

8 αὐτὸς δὲ ἦδαι τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ
 እርሱ -ደግሞ- ያውቃል -ያ- ሀሳብ -የ-እነርሱ አለ -ደግሞ- -ለ- ሰው -ለ-
[G0846](#) [G1161](#) [G1492](#) [G3588](#) [G1261](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G0435](#) [G3588](#)
 ξηράν ἔχοντι τὴν χεῖρα, Ἐγειρε, καὶ στηθὶ εἰς τὸ μέσον. καὶ ἀναστὰς,
 ደረቀ አለው -ያ- እጅ ተነሣ -እና- ቆመ -ወደ- -ያ- መካከል -እና- ተነሣ
[G3584](#) [G2192](#) [G3588](#) [G5495](#) [G1453](#) [G2532](#) [G2476](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3319](#) [G2532](#) [G0450](#)
 ἔστη.
 ቆመ
[G2476](#)

እርሱ ግን አሳባቸውን አውቆ እጁ የሰለለችውን ሰው። ተነሣና በመካከል ቁም አለው፤ ተነሥቶም ቆመ።

9 εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, Ἐπερωτῶ ὑμᾶς, εἰ ἔξεστιν τῷ
 አለ -ደግሞ- -ያ- አያሱስ -ወደ- እነርሱን ጠየቀ እናንተን -ቢ- ተፈቅዷል -ለ-
[G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G4314](#) [G0846](#) [G1905](#) [G4771](#) [G1487](#) [G1832](#) [G3588](#)
 σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι? ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι?
 ሰንበት ለመልካም-ማድረግ -ወይም- ለማበላሸት ነፍስ አዳነ -ወይም- ጠፋ
[G4521](#) [G0015](#) [G2228](#) [G2554](#) [G5590](#) [G4982](#) [G2228](#) [G0622](#)

አያሱስም። እጠይቃችኋለሁ፤ በሰንበት በኅ ማድረግ ተፈቅዶአልን ወይስ ክፉ? ነፍስ ማዳንን ወይስ መግደል? አላቸው።

10 καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς, εἶπεν αὐτῷ, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου.
 -እና- ተመለከተ ሁሉ እነርሱን አለ ለእርሱ ዘረጋ -ያ- እጅ -የ-አንተ
[G2532](#) [G4017](#) [G3956](#) [G0846](#) [G3004](#) [G0846](#) [G1614](#) [G3588](#) [G5495](#) [G4771](#)
 ὁ δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ.
 -ያ- -ደግሞ- አደረገ -እና- ተመለሰ -ያ- እጅ -የ-እርሱ
[G3588](#) [G1161](#) [G4160](#) [G2532](#) [G0600](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#)

ሁላቸውንም ዙሪያውን አየና ሰውዬውን። እጅህን ዘርጋ አለው። እርሱም እንዲህ አደረገ፡ እጁም እንደ ሁለተኛይቱ ዳካች።

11 αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν
 እἰርሱ -ደግሞ- ሞላ -በ-ዕብደት- -እና- ተወያዩ -ወደ- እርስ-በርስ ምን -ኢ-
[G0846](#) [G1161](#) [G4130](#) [G0454](#) [G2532](#) [G1255](#) [G4314](#) [G0240](#) [G5101](#) [G0302](#)

ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ.
 አደረገ -ለ- አየሱስ
[G4160](#) [G3588](#) [G2424](#)

እἰርሱም ቀጣ ሞላባቸው፡ በአየሱስም ምን እንዲያደርጉበት እርስ በርሳቸው ተባባሉ።

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἔξελεθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος
 ሆἵ -ደግሞ- -በ- -ለ- ቀን ለእነዚህ ወጣ እርሱን -ወደ- -ያ- ተራራ
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3778](#) [G1831](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3735](#)

προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.
 ጸለየ -እና- ነበር ማደር -በ- -ለ- ጸሎት -የ- አምላክ
[G4336](#) [G2532](#) [G1510](#) [G1273](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4335](#) [G3588](#) [G2316](#)

በነዚህም ወራት ይጻፈደ ዘንድ ወደ ተራራ ወጣ፡ ሌሊቱንም ሁሉ ወደ እግዚአብሔር ሲጻፈደ አደረ።

13 καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ
 -እና- -ሲ- ሆἵ ቀን ጠራ -ያ- ደቀ-መዛሙርት -የ-እርሱ -እና-
[G2532](#) [G3753](#) [G1096](#) [G2250](#) [G4377](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2532](#)

ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν;
 መረጠ -ከ- -የ-እἰርሱ አሥራ-ሁለት የ- -እና- ሐዋርያት ሰየመ
[G1586](#) [G0575](#) [G0846](#) [G1427](#) [G3739](#) [G2532](#) [G0652](#) [G3687](#)

በገናም ጊዜ ደቀ መዛሙርቱን ጠራ፡ ከእግዚአብሔር አሥራ ሁለት መረጠ ደግሞም ሐዋርያት ብሎ ሰየማቸው፤

14 Σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἄνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ; καὶ
 ስምጋን የ- -እና- ሰየመ ጴጥሮስ -እና- እንድርያስ -ያ- ወንድም -የ-እርሱ -እና-
[G4613](#) [G3739](#) [G2532](#) [G3687](#) [G4074](#) [G2532](#) [G0406](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#) [G2532](#)

Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην; καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον;
 ያዕቆብ -እና- የሐንስ -እና- ፊልጶስ -እና- በርተሎሜዎስ
[G2385](#) [G2532](#) [G2491](#) [G2532](#) [G5376](#) [G2532](#) [G0918](#)

እግዚአብሔር፡ ጴጥሮስ ብሎ እንደ ገና የሰየመው ስምጋን፡ ወንድሙን እንድርያስ፡ ያዕቆብም የሐንስም፡ ፊልጶስም በርተሎሜዎስም፡

15 καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν; καὶ Ἰάκωβον Ἀλφαίου; καὶ Σίμωνα τὸν
 -እና- ማቴዎስ -እና- ቶማስ -እና- ያዕቆብ አልፍዮስ -እና- ስምጋን -ያ-
[G2532](#) [G3156](#) [G2532](#) [G2381](#) [G2532](#) [G2385](#) [G0256](#) [G2532](#) [G4613](#) [G3588](#)

καλούμενον Ζηλωτὴν;
 ጠራ ቀናተኛ
[G2564](#) [G2207](#)

ማቴዎስም ቶማስም፡ የአልፍዮስ ልጅ ያዕቆብም ቀናተኛ የሚባለው ስምጋንም፡

16 καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου; καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδοτής.
 -እና- ይሁዳ ያዕቆብ -እና- ይሁዳ አስቆሮቱ የ- ሆነ ከዳተኛ
[G2532](#) [G2455](#) [G2385](#) [G2532](#) [G2455](#) [G2469](#) [G3739](#) [G1096](#) [G4273](#)

የያዕቆብ ይሁዳም፡ አሳልፎ የሰጠውም የአስቆሮቱ ይሁዳ ናቸው።

22 μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν
ብፁዕ ናችሁ -ሲ- ጠላ እናንተ -ያ- ሰው -እና- -ሲ- ለየ
[G3107](#) [G1510](#) [G3752](#) [G3404](#) [G4771](#) [G3588](#) [G0444](#) [G2532](#) [G3752](#) [G0873](#)

ህማጅ, καὶ ὀνειδίσωσιν, καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν,
እናንተ -እና- ሰደባ -እና- አወጣ -ያ- ሰም -የ-እናንተ -እና- ክፉ
[G4771](#) [G2532](#) [G3679](#) [G2532](#) [G1544](#) [G3588](#) [G3686](#) [G4771](#) [G5613](#) [G4190](#)

ἔνεκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου;
-ሰለ- -የ- ልጅ -የ- ሰው
[G1752](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#)

ሰዎች ስለ ሰው ልጅ ሲጠሉእችሁ ሲለዩእችሁም ሲነቅፉእችሁም ስማችሁንም እንደ ክፉ ሲያወጡ፣ ብፁዓን ናችሁ።

23 χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ σκιρτήσατε; ἰδοὺ γὰρ, ὁ
ደስ-ይበለው -በ- ለያ -ለ- ቀን -እና- ዘለለ አየ -ምክንያቱም- -ያ-
[G5463](#) [G1722](#) [G1565](#) [G3588](#) [G2250](#) [G2532](#) [G4640](#) [G3708](#) [G1063](#) [G3588](#)

μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ. κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἔποίουσιν
ዋጋ -የ-እናንተ ብዙ -በ- -ለ- ሰማያት -በ-ለይ- -ያ- እርሱን -ምክንያቱም- አደረገ
[G3408](#) [G4771](#) [G4183](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3772](#) [G2596](#) [G3588](#) [G0846](#) [G1063](#) [G4160](#)

τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
-ለ- ነቢያት -ያ- አባት -የ-እርሱ
[G3588](#) [G4396](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#)

እነርሱ፣ ዋጋችሁ በሰማይ ታላቅ ነውና በዚያን ቀን ደስ ይበላችሁ ዘለሉም፤ አባቶቻችሁ ነቢያትን እንዲህ ያደርጉባቸው ነበርና።

24 Πλήν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν.
-ነገር-ግን- ወዮ ለእናንተ -ለ- ባለ-ጠጋ ምክንያቱም ተቀበለ -ያ- ማጽናኛ -የ-እናንተ
[G4133](#) [G3759](#) [G4771](#) [G3588](#) [G4145](#) [G3754](#) [G0568](#) [G3588](#) [G3874](#) [G4771](#)

ነገር ግን እናንተ ባለ ጠጎች ወዮላችሁ፣ መጽናናታችሁን ተቀብላችኋልና።

25 οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ οἱ γελῶντες
ወዮ ለእናንተ -ያ- ዋላ አሁን ምክንያቱም ተራብ ወዮ -ያ- ይሰቃል
[G3759](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1705](#) [G3568](#) [G3754](#) [G3983](#) [G3759](#) [G3588](#) [G1070](#)

νῦν, ὅτι πεινθήσετε καὶ κλαύσετε.
አሁን ምክንያቱም አዘነ -እና- አለቀሰ
[G3568](#) [G3754](#) [G3996](#) [G2532](#) [G2799](#)

እናንተ አሁን የጠገባችሁ ወዮላችሁ፣ ትራባላችሁና። እናንተ አሁን የምትስቁ ወዮላችሁ፣ ታዘናላችሁና ታለቅሱማላችሁ።

26 οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἵπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὰ αὐτὰ
ወዮ -ሲ- ጥሩ እናንተን አለ ሁሉ -ያ- ሰው -በ-ለይ- -ያ- እርሱን
[G3759](#) [G3752](#) [G2573](#) [G4771](#) [G3004](#) [G3956](#) [G3588](#) [G0444](#) [G2596](#) [G3588](#) [G0846](#)

γὰρ ἔποιοῦσιν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
-ምክንያቱም- አደረገ -ለ- ሐሰተኛ-ነቢያት -ያ- አባት -የ-እርሱ
[G1063](#) [G4160](#) [G3588](#) [G5578](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#)

ሰዎች ሁሉ መልካም ሲናገሩላችሁ፣ ወዮላችሁ፤ አባቶቻችሁ ለሐሰተኞች ነቢያት እንዲሁ ያደርጉላቸው ነበርና።

27 Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν: Ἀγαπάτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, καλῶς
-ነገር-ግን- ለእናንተ እላለሁ -ለ- ሰማ ወደደ -ያ- ጠላት -የ-እናንተ ጥሩ
[G0235](#) [G4771](#) [G3004](#) [G3588](#) [G0191](#) [G0025](#) [G3588](#) [G2190](#) [G4771](#) [G2573](#)

ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς,
አደረገ -ለ- ጠላ እናንተን
[G4160](#) [G3588](#) [G3404](#) [G4771](#)

ነገር ግን ለእናንተ ለምትሰሙ እላችኋለሁ፣ ጠላቶቻችሁን ወደዱ፣ ለሚጠሉእችሁ መልካም አድርጉ።

28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπιηραζόντων ὑμᾶς.
 ባረከ -ያ- ረገመ እናንተን ጸለየ -ሰለ- -የ- በደለ እናንተን
[G2127](#) [G3588](#) [G2672](#) [G4771](#) [G4336](#) [G4012](#) [G3588](#) [G1908](#) [G4771](#)

የሚረገሙአችሁንም መርቁ፥ ስለሚበድሉአችሁም ጸልዩ።

29 τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, παρέχε και τὴν ἄλλην; και ἀπὸ
 -ለ- ደበደበ አንተን -በ-ለይ- -ያ- ጉንጭ አሰናከለ -እና- -ያ- ሌላ -እና- -ከ-
[G3588](#) [G5180](#) [G4771](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4600](#) [G3930](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0243](#) [G2532](#) [G0575](#)

τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον, και τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης.
 -የ- አነሣ -የ-አንተ -ያ- ልብስ -እና- -ያ- ቀሚስ አይ- ከለከለ
[G3588](#) [G0142](#) [G4771](#) [G3588](#) [G2440](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5509](#) [G3361](#) [G2967](#)

ጉንጭህን ለሚመታህ ደግሞ ሁለተኛውን ስጠው፥ መኞናጸፊያህንም ለሚወስድ እጅ ጠባብህን ደግሞ አትከልክለው።

30 παντὶ αἰτοῦντί σε, δίδου; και ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ, μὴ
 ሁሉ ጠየቀ አንተን ስጠ -እና- -ከ- -የ- አነሣ -ያ- የአንተ አይ-
[G3956](#) [G0154](#) [G4771](#) [G1325](#) [G2532](#) [G0575](#) [G3588](#) [G0142](#) [G3588](#) [G4674](#) [G3361](#)

ἀπαίτει;
 መልሶ-ጠየቀ
[G0523](#)

ለሚለምንህ ሁሉ ስጥ፥ ገንዘብህንም የሚወስድ እንዲመልስ አትጠይቀው።

31 και καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς
 -እና- -እንደ- ፈለገ -ዘንድ- አደረገ ለእናንተ -ያ- ሰው ለደረገ ለእርሱ
[G2532](#) [G2531](#) [G2309](#) [G2443](#) [G4160](#) [G4771](#) [G3588](#) [G0444](#) [G4160](#) [G0846](#)

ὁμοίως.
 እንዲሁ
[G3668](#)

ስዎችም ሊያደርጉላችሁ እንደምትወዱ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አደርጉላችው።

32 και εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν? και
 -እና- -ቢ- ወደደ -ያ- ወደደ እናንተን የትኛው ለእናንተ ጸጋ ሰው -እና-
[G2532](#) [G1487](#) [G0025](#) [G3588](#) [G0025](#) [G4771](#) [G4169](#) [G4771](#) [G5485](#) [G1510](#) [G2532](#)

γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς, ἀγαπῶσιν.
 -ምክንያቱም- -ያ- ኃጢአተኞች -ያ- ወደደ እርሱን ወደደ
[G1063](#) [G3588](#) [G0268](#) [G3588](#) [G0025](#) [G0846](#) [G0025](#)

የሚወዱአችሁንም ብትወዱ፥ ምን ምስጋና አላችሁ? ኃጢአተኞች ደግሞ የሚወዱአችውን ይወዱሉና።

33 και γὰρ, ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις
 -እና- -ምክንያቱም- -ቢ- ለመልካም-ማድረግ -ያ- ለመልካም-ማድረግ እናንተን የትኛው ለእናንተ ጸጋ
[G2532](#) [G1063](#) [G1437](#) [G0015](#) [G3588](#) [G0015](#) [G4771](#) [G4169](#) [G4771](#) [G5485](#)

ἐστίν? και οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν.
 ሰው -እና- -ያ- ኃጢአተኞች -ያ- እርሱን አደረገ
[G1510](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0268](#) [G3588](#) [G0846](#) [G4160](#)

መልካምም ለሚያደርጉላችሁ መልካም ብታደርጉ፥ ምን ምስጋና አላችሁ? ኃጢአተኞች ደግሞ ያን ያደርጋሉና።

34 και ἐὰν δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν?
 -እና- -ቢ- ለማበደር -ከ- የ- ተስፋ-ያደርጋል ወሰደ የትኛው ለእናንተ ጸጋ ሰው
[G2532](#) [G1437](#) [G1155](#) [G3844](#) [G3739](#) [G1679](#) [G2983](#) [G4169](#) [G4771](#) [G5485](#) [G1510](#)

και ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανίζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα.
 -እና- ኃጢአተኞች ኃጢአተኞች ለማበደር -ዘንድ- ተቀበለ -ያ- እኩል
[G2532](#) [G0268](#) [G0268](#) [G1155](#) [G2443](#) [G0618](#) [G3588](#) [G2470](#)

እንደትወስዱባቸው ተስፋ ለምታደርጉአቸው ብታበድሩ። ምን ምስጋና አላችሁ? ኃጢአተኞች ደግሞ በትክክል እንዲቀበሉ ለኃጢአተኞች ያበድራሉ።

35 πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανίζετε, μὴ δὲν
-ነገር-ግን- ወደደ -ያ- ጠላት -የ-እናንተ -እና- ለመልካም-ማድረግ -እና- ለማበደር ለማንም
[G4133](#) [G0025](#) [G3588](#) [G2190](#) [G4771](#) [G2532](#) [G0015](#) [G2532](#) [G1155](#) [G3367](#)

ἀπελπίζοντες; καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ
ተስፋ-ያደረገ-ተመለስ -እና- ይሆናል -ያ- ዋጋ -የ-እናንተ ብዙ -እና- ትሆናላችሁ ልጅ
[G0560](#) [G2532](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3408](#) [G4771](#) [G4183](#) [G2532](#) [G1510](#) [G5207](#)

Ἐψίστου; ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς.
ከፍ-ያለ ምክንያቱም እርሱ ቀላል ነው -በ-ላይ- -ያ- ያልዘመዱ -እና- ክፉ
[G5310](#) [G3754](#) [G0846](#) [G5543](#) [G1510](#) [G1909](#) [G3588](#) [G0884](#) [G2532](#) [G4190](#)

ነገር ግን ጠላቶቻችሁን ውደዱ፤ መልካም አድርጉ፤ ምንም ተስፋ ሳታደርጉም አበድሩ። ዋጋችሁም ታላቅ ይሆናል። የልዑልም ልጆች ትሆናላችሁ። እርሱ ለማያመሰግኑ ለክፉዎችም ቸር ነው።

36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς [καὶ] ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.
ሆነ ርኅሩኅ -እንደ- -እና- -ያ- አባት -የ-እናንተ ርኅሩኅ ነው
[G1096](#) [G3629](#) [G2531](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3962](#) [G4771](#) [G3629](#) [G1510](#)

አባታችሁ ርኅሩኅ እንደ ሆነ ርኅሩኖች ሁኑ።

37 καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε; καὶ μὴ καταδικάζετε, καὶ
-እና- አይ- ፈረደ -እና- አይደለም አይ- ፈረደ -እና- አይ- ኮነ -እና-
[G2532](#) [G3361](#) [G2919](#) [G2532](#) [G3756](#) [G3361](#) [G2919](#) [G2532](#) [G3361](#) [G2613](#) [G2532](#)

οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε.
አይደለም አይ- ኮነ ፈታ -እና- ፈታ
[G3756](#) [G3361](#) [G2613](#) [G0630](#) [G2532](#) [G0630](#)

አትፍረዱ አይፈረድባችሁምም፤ አትከግኑ አትከግኑምም። ይቅር በሉ ይቅርም ትባላላችሁ።

38 δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. μέτρον καλὸν, πεπεισμένον, σεσαλευμένον,
ሰጠ -እና- ሰጠ ለእናንተ መለኪያ ጥሩ ተጫካ ጥሩ
[G1325](#) [G2532](#) [G1325](#) [G4771](#) [G3358](#) [G2570](#) [G4085](#) [G4531](#)

ὑπερεκχυννόμενον, δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν, ὃ γὰρ μέτρον
ሞልቶ-ይፈሳል ሰጠ -ወደ- -ያ- ጉልበት -የ-እናንተ የ- -ምክንያቱም- መለኪያ
[G5240](#) [G1325](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2859](#) [G4771](#) [G3739](#) [G1063](#) [G3358](#)

μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.
ለካ ይለካለታል ለእናንተ
[G3354](#) [G0488](#) [G4771](#)

ስጡ ይሰጣችሁም፤ በምትሰፍሩበት መስፈርያ ተመልሱ ይሰፈርላችኋል። የተጨቁነና የተነቀቀ የተትረፈረፈም መልካም መስፈርያ በእቅፋችሁ ይሰጣችኋል።

39 Ἐἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς, Μήτι δύναται τυφλὸς, τυφλὸν ὀδηγεῖν?
አለ -ደግሞ- -እና- ምሳሌ ለእነርሱ አይደለምን ይችላል ፀውር ፀውር ፀውር
[G3004](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3850](#) [G0846](#) [G3385](#) [G1410](#) [G5185](#) [G5185](#) [G5185](#) [G3594](#)

οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον ἐμπεσοῦνται?
አይደለምን ሁለቱም -ወደ- ጉድጓድ ወደቀ
[G3780](#) [G0297](#) [G1519](#) [G0999](#) [G1706](#)

ምሳሌም አላቸው። ፀውር ፀውርን ሊመራ ይችላልን? ሁለቱ በጉድጓድ አይወድቁምን?

40 οὐκ ἔστιν μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον; κατηρτισμένος δὲ πᾶς
 አይደለም ነው ደቀ-መዛሙርት -ሰለ- -ያ- መምህር አዘጋጀ -ደግሞ- ሁሉ
[G3756](#) [G1510](#) [G3101](#) [G5228](#) [G3588](#) [G1320](#) [G2675](#) [G1161](#) [G3956](#)

ἔσται, ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.
 ይሆናል -እንደ- -ያ- መምህር -የ-እርሱ
[G1510](#) [G5613](#) [G3588](#) [G1320](#) [G0846](#)

ደቀ መዛሙር ከመምህሩ አይበልጥም፤ ፈጽሞ የተማረ ሁሉ ግን እንደ መምህሩ ይሆናል።

41 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ
 ምን -ደግሞ- ተመለከተ -ያ- ትኩስ -ያ- -በ- -ለ- ዓይን -የ- ወንድም
[G5101](#) [G1161](#) [G0991](#) [G3588](#) [G2595](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G3588](#) [G0080](#)

σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ, ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς?
 -የ-አንተ -ያ- -ደግሞ- ምሰሶ -ያ- -በ- -ለ- የራሱ ዓይን አይደለም ተመልከት
[G4771](#) [G3588](#) [G1161](#) [G1385](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2398](#) [G3788](#) [G3756](#) [G2657](#)

በወንድምህም ዓይን ያለውን ጉድፍ ስለ ምን ታያለህ፤ በራስህ ዓይን ግን ያለውን ምሰሶ ስለ ምን አትመለከትም?

42 πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἄδελφέ, ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος
 እንዴት ይችላል አለ -ለ- ወንድም -የ-አንተ ወንድም ተወ አወጣ -ያ- ትኩስ
[G4459](#) [G1410](#) [G3004](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4771](#) [G0080](#) [G0863](#) [G1544](#) [G3588](#) [G2595](#)

τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δοκὸν
 -ያ- -በ- -ለ- ዓይን -የ-አንተ እርሱ -ያ- -በ- -ለ- ዓይን -የ-አንተ ምሰሶ
[G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G4771](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G4771](#) [G1385](#)

οὐ βλέπων? ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
 አይደለም ተመለከተ ግብዞች አወጣ አስቀድሞ -ያ- ምሰሶ -ከ- -የ- ዓይን
[G3756](#) [G0991](#) [G5273](#) [G1544](#) [G4412](#) [G3588](#) [G1385](#) [G1537](#) [G3588](#) [G3788](#)

σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
 -የ-አንተ -አና- ከዚያም ግልጽ-ሆነ -ያ- ትኩስ -ያ- -በ- -ለ- ዓይን -የ-
[G4771](#) [G2532](#) [G5119](#) [G1227](#) [G3588](#) [G2595](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G3588](#)

ἀδελφοῦ σου ἔκβαλεῖν.
 ወንድም -የ-አንተ አወጣ
[G0080](#) [G4771](#) [G1544](#)

በዓይንህ ያለውን ምሰሶ ራስህ ሳታይ፣ እንዴት ወንድምህን። ወንድሜ ሆይ፣ በዓይንህ ያለውን ጉድፍ ለውጣ ፍቀድልኝ ልትል ትችላለህ? አንተ ግብዝ፣ አስቀድመህ ከዓይንህ ምሰሶውን አውጣ ከዚያም በኋላ በወንድምህ ዓይን ያለውን ጉድፍ ታወጣ ዘንድ አጥርተህ ታያለህ።

43 Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν, ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν; οὐδὲ
 አይደለም -ምክንያቱም- ነው ዛፍ ጥሩ አደረገ ፍሬ መጥፎ -ወይም-አይደለም-
[G3756](#) [G1063](#) [G1510](#) [G1186](#) [G2570](#) [G4160](#) [G2590](#) [G4550](#) [G3761](#)

πάλιν δένδρον σαπρὸν, ποιοῦν καρπὸν καλόν;
 ደግሞ ዛፍ መጥፎ አደረገ ፍሬ ጥሩ
[G3825](#) [G1186](#) [G4550](#) [G4160](#) [G2590](#) [G2570](#)

ክፉ ፍሬ የሚያደርግ መልካም ዛፍ የለምና፣ እንዲሁም መልካም ፍሬ የሚያደርግ ክፉ ዛፍ የለም።

44 ἕκαστον γὰρ δένδρον, ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ, γινώσκειται. οὐ
 ለእያንዳንዱ -ምክንያቱም- ዛፍ -ከ- -የ- የራሱ ፍሬ አወቀ አይደለም
[G1538](#) [G1063](#) [G1186](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2398](#) [G2590](#) [G1097](#) [G3756](#)

γὰρ ἔξ ἄκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἕκ βάτου σταφυλὴν
 -ምክንያቱም- -ከ- እ᾽ህ ሰበሰበ ሰበሰበ ስለሰበሰበ ስለሰበሰበ -ወይም-አይደለም- -ከ- ቁጥቁጦ ወይን
[G1063](#) [G1537](#) [G0173](#) [G4816](#) [G4810](#) [G3761](#) [G1537](#) [G0942](#) [G4718](#)

τρυγῶσιν.
 ይሰበሰባል
[G5166](#)

ዛፍ ሁሉ ከፍሬው ይታወቃል፤ ከእ᾽ህ በለስ አይለቅሙም፤ ከአጣጥ ቀጥቁጦም ወይን አይቈርጡም።

45 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας «αὐτοῦ»,
 -ያ- በጎ ሰው -ከ- -የ- በጎ ሀብት -የ- ልብ እርሱ
[G3588](#) [G0018](#) [G0444](#) [G1537](#) [G3588](#) [G0018](#) [G2344](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0846](#)

προφέρει τὸ ἀγαθόν; καὶ ὁ πονηρὸς, ἐκ τοῦ πονηροῦ, προφέρει τὸ
 ምጣል -ያ- በጎ -እና- -ያ- ክፉ -ከ- -የ- ክፉ ምጣል -ያ-
[G4393](#) [G3588](#) [G0018](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4190](#) [G1537](#) [G3588](#) [G4190](#) [G4393](#) [G3588](#)

πονηρόν. ἕκ γὰρ περισσεύματος καρδίας, λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.
 ክፉ -ከ- -ምክንያቱም- ትርፍ ልብ ተናገረ -ያ- እፍ -የ- እርሱ
[G4190](#) [G1537](#) [G1063](#) [G4051](#) [G2588](#) [G2980](#) [G3588](#) [G4750](#) [G0846](#)

በልብ ሞልቶ ከተረፈው አፉ ይናገራል፤ መልካም ሰው ከልብ መልካም መዝገብ መልካምን ምጣል፤ ክፉ ሰውም ከልብ ክፉ መዝገብ ክፉውን ምጣል።

46 Τί δέ με καλεῖτε Κύριε, κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω?
 ምን -ደግሞ- እኔን ጠራ ጌታ ጌታ -እና- አይደለም አደረገ የ- አለሁ
[G5101](#) [G1161](#) [G1473](#) [G2564](#) [G2962](#) [G2962](#) [G2532](#) [G3756](#) [G4160](#) [G3739](#) [G3004](#)

ስለ ምን? ጌታ ሆይ፣ ጌታ ሆይ፣ ትላቸላችሁ፤ የምለውንም አታደርጉም?

47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ ποιῶν
 ሁሉ -ያ- መጣ -ወይ- እኔን -እና- ሰማ -የ-እኔ -የ- ቃል -እና- አደረገ
[G3956](#) [G3588](#) [G2064](#) [G4314](#) [G1473](#) [G2532](#) [G0191](#) [G1473](#) [G3588](#) [G3056](#) [G2532](#) [G4160](#)

αὐτοῦς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἔστιν ὅμοιος.
 እነርሱን አስጠነቀቀ ለእናንተ ምን ሰው -እንደ-
[G0846](#) [G5263](#) [G4771](#) [G5101](#) [G1510](#) [G3664](#)

ወደ እኔ የሚመጣ ሁሉ ቃሌንም ሰምቶ የሚያደርገው፤ ማንን እንዲመስል አሳያችኋለሁ።

48 ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν, καὶ
 -እንደ- ሰው ሰው ሠራ ሠራ ስፔት ስፔት የ- ቆፈረ -እና- ጠለቀ -እና-
[G3664](#) [G1510](#) [G0444](#) [G3618](#) [G3614](#) [G3739](#) [G4626](#) [G2532](#) [G0900](#) [G2532](#)

ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν; πλημμύρης δὲ γενομένης, προσέρηξεν
 አደረገ መሠረት -በ-ላይ- -ያ- ዐለት ጎርፍ -ደግሞ- ሆነ ጠመመ
[G5087](#) [G2310](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4073](#) [G4132](#) [G1161](#) [G1096](#) [G4366](#)

ὁ ποταμὸς τῆς οἰκίας ἐκείνη, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτήν, διὰ
 -ያ- ወንዝ -ለ- ስፔት ለያ -እና- አይደለም ይችላል ተናወጠ እርሷን -በ-ምክንያት-
[G3588](#) [G4215](#) [G3588](#) [G3614](#) [G1565](#) [G2532](#) [G3756](#) [G2480](#) [G4531](#) [G0846](#) [G1223](#)

τὸ καλῶς οἰκοδομηθῆναι αὐτήν.
 -ያ- ጥሩ ሠራ እርሷን
[G3588](#) [G2573](#) [G3618](#) [G0846](#)

ሴት ሲሠራ አጥልቆ የቆፈረ በዓለት ላይም የመሠረተ ሰውን ይመስላል፤ ጐርፍም በመጣ ጊዜ ወንዙ ያን ሴት ገፋው፤ በዓለት ላይም ስለ ተመሠረተ ሊያናውጠው አልቻለም።

49 ὁ δὲ ἀκούσας, καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι
 -ያ- -ደግሞ- ሰማ -እና- አይ- አደረገ -እንደ- ነው ሰው ሠራ
[G3588](#) [G1161](#) [G0191](#) [G2532](#) [G3361](#) [G4160](#) [G3664](#) [G1510](#) [G0444](#) [G3618](#)
 οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου; ἢ προσέφηξεν ὁ ποταμός, καὶ
 ቤτ -በ-አይ- -ያ- ምድር ያለ መሠረት የ- ገጠመ -ያ- ወንዝ -እና-
[G3614](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1093](#) [G5565](#) [G2310](#) [G3739](#) [G4366](#) [G3588](#) [G4215](#) [G2532](#)
 εὐθύς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης, μέγα.
 ወዲያው ወደቀ -እና- ሆነ -ያ- ፍርስራሽ -የ- ቤት -የ-ያ ታላቅ
[G2112](#) [G4098](#) [G2532](#) [G1096](#) [G3588](#) [G4485](#) [G3588](#) [G3614](#) [G1565](#) [G3173](#)

ሰምቶ የማያደርገው ግን ያለ መሠረት በምድር ላይ ቤቱን የሠራ ሰውን ይመስላል፤ ወንዙም ገፋው ወዲያውም ወደቀ የዚያ ቤት አወዳደቅም ታላቅ ሆነ።